

III) Istoria devine „lectie” numai dacă...

Comunismul a înălțurat evoluția democratică a societății românești postbelice. P.C.R. și-a trădat „aliatul” lucrătorii. Comunismul a lichidat, succesiv, adversarii politici. P.C.R. a decimat nu numai personalitățile opozante ci și pe aderenții lor. Comunismul și-a folosit de demagogie, minciună, deversune, teroare și crimă pentru a-și impune dictatura. Toate aceste proproziții cuprind adevăruri, cultu-murătoare, ^{care} în perspectivă istorică, ~~cele~~ nu se pot plasa în categoria luptei politice, ci, depășindu-i granițele, ajung în zona eticii politice degenerate în politicianism, imoralitate și genocid.

O recenzi-luare a biografiei unui asemenea organism politic anormal, nu poate fi făcută deservind numai „boala”, ciud vînz exclusiv pe „microbul” care a provocat-o. În perfida virulentei și cronicității ei, „boala” a fost învinsă, Revoluția din decembrie 1989 dischi-zind, pentru România, perioada unei convalescente datorate de speranță, de viață. Dar, pentru a consolida această însănătoșire, trebuie înto-arse și cunoscute condițiile, cauzele, formele și factorii favorizanti care au generat această teribilă boală.

Cu grija de a nu pune sub semnul egalității călăii cu victimele, hoții cu păgubășii, complicitatea cu miopia, minciuna cu onestitatea, fărâdelegea cu gresala, trebuie să avem curajul ~~de~~ a vorbi sincer a complexului de factori care au contribuit la instaurarea dictaturii comuniste.

Ori, din această perspectivă „loctua” de istorie a anilor 1944-1948 (ca pitelet) ei ulterioare cu decurs din acea primă etapă) este mult mai bogată în învățăminte, decât cum este evocată, deocamdată, în polemicile și pasivul reactualizate.

Pentru a răsturna pe Ion Antonescu de la conducerea statului român, la 23 august 1944, coaliția „Blocului Național-Democratic” (B.N.D.), în numele unui consens național cerut de situația tragică a României, a reunit sub aceeași lectură politică: monarhia, P.N.T.-hanu, P.M.-Porciac, P.S.D.-Petrescu, P.C.R., exponentii ai armatei și ai altor organisme de stat. Faptele sunt în general cunoscute. Motivele și motivația conduitei șicănăria sunt, și acum, sub semnul controverselor, mai ales în ce privește „tratatul” aplicat generalului Antonescu și variantei de armistițiu susținută de el.

Participând, ca partener B.N.D., în primul guvern Sămătescu, P.C.R. și-a început manevrele de înclinare a coaliției, la 26 sept '44, publicând Platforma C. Cal P.C.R. pe baza căreia, la 12 oct '44 s-a creat „Frontul Național-Democrat” (F.N.D.), delimitat de partidele „istorice” (P.N.L., P.N.T.), ~~și~~ Prin enunțuri radical-democratice, exploatarea reală distanțare doctrinar-politice existente în sistemul partidist renăscut, dar și unele amimozități subiective din interbelic, P.C.R. a reușit să abrază în F.N.D. nu numai fiidele sale organizate „legale” (Frontul plugarilor, Sindicatul Unitar, U.T.C. și Unidos-ul mășinării) dar și Partidul social-democrat și Partidul socialist-tărănesc, deschizând lașterea asaltul pentru puterea politică în stat, reprezentată de guvernul B.N.D. Ceea ce îi reușește: în al doilea guvern Sămătescu (4 nov '44), Petru Groza este vice-președinte al Consiliului lui de miniștri, o lucime din portofoliile

ministrative sunt delimitate de F. N. D., dintre care, justitia și transporturile sunt incredințate lui Lucian Patrașcanu, respectiv lui Gheorghe Gheorghiu-Dej. Într-unud "Lupte politice de „sus” (opre ex., contra ministrului de interne, national-tără mistul N. Ponceu) cu cea de „jos” (luarea cu asalt a pumilor și prefecturilor, cu ajutorul marelor manipulate cu promisiuni și diversitate) P. C. R. a mai parcurs o etapă în acreditarea ^{tactării} populare „reactionare”, „fasciste” de celor două partide, într-o vreme când respectivele elichete atrăgeau ura și furia populară.

Întru nou, intervine întrebarea ^{primul} moralitatea politică a grupărilor cooptate cu P. C. R., care s-au lăsat antrenate într-o atare ^{tactica} tactică, sau miopie sau duplicitate politică.

Guvernul Rădescu (Decembrie '44), în pofida eforturilor ce le-a depus pentru susținerea războiului antihitlerist, în pofida străduirilor de a menține o stabilitate economico-socială ceută de împănări, a devenit tinta unor atacuri și presiuni din ce în ce mai virulente, fiind cind, cu ajutorul direct al autoritatilor sovietice „aliat”, a fost răsturnat.

Programul de guvernare al F. N. D. (28 ian '45) publicat la câteva zile după „Conferința de la Falta” (5-13 febr.) care recomandase convocarea de alegeri libere; pentru hotărîrea regiunii politice dintr-un popor, nu mai dădă nici o reținere în a judeca ca dușmanul „numărul 1” al țării, posturile istorice, liderii lor, alianțele lor și sprijinitorii lor externi (respectiv statele democratice apăsene). Aceasta nu a împiedicat unele partide și personalități politice „necomuniste” să facă jocul P. C. R., ~~numindu-se~~ contribuind, prin compromisuri și „strategii politice” la instaurarea guvernului Petru Groza (6 martie 1945), în componență ~~proprietar~~ F. N. D.

F. N. D. detinea președinția și 12 ministere (din
totalul de 17), P. C. R. fiind reprezentat de Gheorghiu-
Dej, lucr. Patrăscanu și Teohari Georgeescu; P. S. D. - prin
Lola Rădoieanu, Ștefan Voitec și Tudor Ionescu;
Frontul Plugarilor - prin Petru Goga, înحال Rădea (care
fusese membru marcant și deputat activ al P.N.T., jînă
în 1938) și Romulus Jăroni; Uniunea Patruților - prin
Petre Constantin și Iasi și Dumitru Bodojar (cunoscut
pentru comunistul lor camuflat); P. N. T. (dizidenți) -
prin Anton Alexandrescu. Nu discutăm ~~despre~~ oportu-
nismul (sau "fiphrismul") politicienilor și al persoa-
nelor, și fenomenul politic care a produs o atare
metamorfozare la unii din aceste politicieni.
Evoluțiile ulterioare i-au și condus spre înregistrare
efectivă în partidul cu care s-au aliat, atunci.
Mai ~~precis~~ ^{precis} apare participarea la această
guvernare a dizidenților P. N. T. conduse de Gh.
Tătărașeu, pentru cele 3 ministere cheie: Finanțe,
Industria-comerț și Afaceri Străine (D. Alimăniș-
teanu, P. Băjan și Tătărașeu), desi intențiile cu
care eguepara ~~ce~~ a acceptat colaborarea au
fost, din ~~un~~ ^{unor} puncte de vedere, de salvare na-
țională și un greu impas. Din punctul de analiză propriu,
cel al elicii politice față de trunchiurile din
care s-au desprins acele dizidențe, față de atitu-
dinile lor trecute față privind metodele și scopu-
rile urmărite de P. C. R., nu se poate presupune că
nu le-au cunoscut. Mai ales Gheorghie Tătărașeu!
și totuși, megalomania s-a făcut și a continuat,
pînă ce, după Conferința de pace (Paris, 10 febr. 1947)
eguepara Tătărașeu a ~~putut~~ ^{putut} împătănit, și ea,
noada "tovarășilor de drum" ai P. C. R. și în lătura-
rea din guvern (5 nov '47) și represiunea.
Pînă atunci, însă, în România, au
fost puse bazele unui nou regim postamator
iar, prin alegerile din noiembrie 1946 P. C. R.
și-a "legitimizat" puterea în stat, prin ~~alegeri~~ ^{falsificarea}
~~alegerile~~ ^{alegerile} ~~de~~ ^{de} ~~marșale electorale~~, deoarece, este de presupus,
a fost cunoscut și de "tovarășii de drum."

ni se recomandarea sa ofera
de catre U.R.S.S. (August '45)

A urmat apoi un eveniment de mare semnificatie politica: „grova regală” prin care, regele Mihai I, a cedit guvernului Gheza să demisioneze. Prin Constitutie repusa în vigoare, acest act trebuia să fie luat în seamă. Si nu s-a intimplat asa! Să dind legi le țării, spun-
du-se pe sprijinul „autoritatilor” sonetice, guvernul Gheza a guvernat în continuare, pe baza în acceastă
formulă, de la 22 august 1945 până la 30 iunie 1946.

Sigur, pe această evolutie s-a pus pe seara o intersecție de „imoralitate politica” sau de „fatalități conjuncturale” interne si internati-
onale. Ele trebuiesc cunoscute pentru a servi drept melod de meditație si spov de învițăminte. Trebuie
să fie formă unor intrebări pe care astăzi, pe cei de ieri,
pentru a ne ghea la zua de mine:

- Au considerat, Anglia si S.U.A. suficiente conditiile
fuse la „Conferinta de la Moscova” (sept. '45) pentru
reconstituirea guvernului Gheza? (coo plarea în guvern
a câte unui reprezentant din P.N.T. si P.N.L.; alegeri libere)
- Juliu Maniu si Dinu Brătianu, liderii celor două
partide istorice din opozitie, trebuiau să accepte
acest compromis, după experientele prin care au trecut?
- Regele Mihai I trebuia să înceteze „grova regală”
(fără să o mai aia, până la abdicarea din dec. '46)
să dea gir constitutional guvernării si tuturor
acte lor sumarolnice care au prefet si culminat
cu alegerile din noi. '46?
- Otitea partide democratice (mari si mici), atitea
personalități politice (pe din opozitie, pe din F.N.D.)
să nu fi intuit spre ce era impusă România?
In functie de răspunsurile la aceste întrebări (sau pot
imbrăca forma unor motivati fronte diversificate),
intrebarea fundamentală: a fost implacabil destinul
României, atunci? Ce greseli nu mai trebuiesc
acum, în 1990, repetate, pentru a feri țara
de eventualități nefaste, atât de sump plătite
în patru decenii de dictatură comunista?